

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

Авдєєва В.О.

студентка,

*Одеський національний університет
імені І.І. Мечникова*

АНАЛІЗ ПОЛІТИКИ Т. МЕЙ В КОНТЕКСТІ ПРОЦЕСУ «BREXIT»

Т. Мей, ставши прем'єр-міністром, виступила зі своєю «промовою в Ланкастер-хаус». Доповідь була присвячена виходу з Європейського Союзу і складалася з 12 пунктів, а також викликала величезний ажітаж серед жителів Англії. Терезою Мей були виділені наступні кроки: розлучення з єдиним європейським ринком, припинення юрисдикції Європейського суду на території королівства, самостійний контроль міграції – з цього витікає повний розрив з Європейським Союзом. Т. Мей говорить про те, що Британія покидає ЄС, а не Європу, і хоче залишитися партнером і союзником для друзів по усьому континенту. Прем'єр-міністр проінформувала, що якщо Великобританія покине ЄС без спеціальної угоди, то країна торгуватиметься на умовах Світової організації торгівлі. Варто згадати і той факт, що Тереза Мей закликає взаємодіяти шанобливо, конструктивно один по відношенню до одного, і на перше місце ставити права громадян – англійців, громадян Європейського Союзу [4].

У березні 2017 року Тереза Мей почала формальний процес виходу Англії з ЄС, а саме вона активувала ст.50 Лісабонського договору Євросоюзу, яка відкрила дворічне вікно для переговорів між Лондоном і Брюсселем про майбутні стосунки. Але напочатку вона вирішила провести дострокові вибори восьмого червня 2017 року. Мей розраховувала заручитися підтримкою населення, але результат був далеко не тим, який вона сподівалася отримати. За два тижні до голосування рейтинг торі і особистий рейтинг Т. Мей різко знизилися: почавши своє правління з обіцянки соціальної справедливості, вона в передвиборний маніфест ввела положення про збереження режиму «жорсткої економії». За підсумком цих виборів Консервативна партія

втратила абсолютну більшість в парламенті, отримавши 318 депутатських мандатів в 650-місцевій Палаті громад [1]. Саме це призвело до того, що угоду щодо «Brexit» стало неможливо погоджувати з британськими законодавцями. Позиція Терези Мей ослабла не лише усередині країни, але також і на переговорах про «Brexit».

При веденні справ з ЄС Тереза Мей заявила про себе як про безстрашного «бійця», готового аргументовано відстоювати в суперечці з 27 країнами – членами Євросоюзу інтереси своєї країни. Вона всіляко підкреслювала, що виводить країну з ЄС, але не з європейських справ. Мей заявила, що добивається для Великобританії статусу держави з глобальним впливом, з широкими торговими і політичними відносинами зі старими (з країнами Співдружності) і новими партнерами [4].

Варто відмітити той факт, що Т. Мей вибрала жорсткий варіант переговорів і виходу, і в цьому її не підтримали деякі міністри. У результаті Консервативна партія негласно розколася і частину впливових членів парламенту намагалися зробити тиск на уряд, виступаючи за м'який сценарій виходу з Європейського Союзу. Потім починаються безпосередні переговори про вихід між Брюсселем і Англією, незважаючи на те що перша зустріч пройшла в мирному ключі, залишилося багато невіршених питань. Одне з найзначніших питань – це Північна Ірландія, а якщо бути точніше умовна межа, Лондон хотів би зберегти прозору межу без митних і пограничних постів, але відразу виникає і інша проблема, як це можливо провести, адже Великобританія виходить з митного союзу ЄС [2].

Не менш складною постало завдання, щодо запобігання розколу країни, оскільки Шотландія, Північна Ірландія проголосували більшістю голосів за збереження членства країни в ЄС. Спочатку прем'єр-міністр збирала глав територій на наради в Лондон для виявлення спільних інтересів і загальної стратегії із-за прийдешніх змін. Т. Мей оголосила завдання збереження єдності країни, в тому числі завдяки збереженню загальної зони переміщення з Ірландією. Коли стало зрозуміло, що Великобританію чекає «жорсткий Brexit», проти якого особливо активно виступала перший міністр Шотландії Стерджен, британський прем'єр спробувала переконати як глав, так і населення регіонів, що вона домагається кращих для всіх британців умов виходу з ЄС. Верховний суд, який прийняв рішення про необхідність отримання урядом схвалення парламенту напочатку процесу виходу Британії з ЄС, фактично заблокував спроби Николи Стерджен (прем'єр-міністр

Шотландії) перешкодити початку Brexit. Це стало можливим, тому що суд утримався від постанови про те, що території Сполученого Королівства можуть брати участь в процесі прийняття рішень про вихід країни з ЄС. Однак перший міністр Шотландії продовжила вперто наполягати на повторному проведенні референдуму про незалежність Шотландії для збереження її в складі ЄС. Тоді Мей вирішила перейти до тактики публічних виступів з освітленням позитивних моментів збереження єдності країни і з критикою недоліків внутрішньої політики уряду Стерджен. А британський парламент, при прийнятті рішень про виділення додаткового фінансування Шотландії, відкрито висміяв збиткову фінансову політику шотландських націоналістів. Опитування громадської думки в Шотландії також не показали зростання зацікавленості населення до проведення референдуму. Незмінною залишається і позиція ЄС про те, що отримання автоматичного членства незалежної Шотландії не передбачено комунітарним законодавством [3].

Із-за численних суперечок Т. Мей відступила від «жорсткого Brexit». Також, вона погодилася на пропозицію ЄС укласти із співтовариством угоду про асоціацію, яка припускає створення зони вільної торгівлі між Англією і Європейським Союзом. Це рішення було піддане різкій критиці з боку консерваторів-скептиків, вони вважають, що це приведе до «контролю Євросоюзу над великими секторами британської економіки» [1]. У відповідь на дії Терези Мей свій пост покинули глава МЗС Борис Джонсон і міністр з питань Брексит Девід Девіс.

Услід, британський уряд схвалив проект угоди про «Brexit». Необхідно виділити найголовніше : 1) угода включає зобов'язання з дотримання прав громадян після «Brexit», пропонуваній 21-місячний перехідний період після виходу Великобританії з ЄС 29 березня 2019 року і подробиці так званого «законопроекту про розлучення», згідно з яким Британія повинна виплатити ЄС 39 млрд фунтів стерлінгів; 2) майбутнє межі між Північною Ірландією і Ірландською Республікою було останнім важливим невирішеним питанням, яке має бути врегульоване. Існували серйозні розбіжності відносно того, як забезпечити, щоб після «Brexit» не вводилися фізичні перевірки на межі.

Список використаних джерел:

1. «Железная леди поневоле». Какой мы запомним эпоху Терезы Мэй, 2019 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://tass.ru/mezhdunarodnaya-panorama/6467346>

2. Шелест А. Brexit остановился на границе: как проблема Северной Ирландии ломает переговоры Британии и ЕС, 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.eurointegration.com.ua/rus/articles/2017/12/13/7074989/>

3. Batchelor T. EU says independent Scotland would not have automatic right to become new member, 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.independent.co.uk/news/uk/politics/scottish-eu-independence-referendum-scotland-join-queue-membership-apply-a7627201.html>

4. May T. Full text of the speech by Prime Minister Theresa May, 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=00rRnTFJsZU>

Самуйлік М.М.

кандидат політичних наук, доцент;

Бобкова З.Ф.

магістрант,

Одеський державний аграрний університет

ЗЕМЛЯ ЯК ФАКТОР ПОЛІТИЧНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Одним із факторів, що утримують незалежність країни є прагнення народу самому господарювати на своїй землі. Земля – фундамент, на якому базується державність України та бажання громадян захищати її. Кожен має усвідомлювати, що українська земля належить йому, його родині, її нащадкам. Лише у цьому випадку люди підуть добровільно захищати свою країну, свою землю. Історично вже були часи, коли українська земля належала тільки чужоземцям, багатіям – дворянам, панам, а українці були кріпаками, ходили на панщину, терпіли збитки. Історія повернула право людей на свою землю. Вони боролися за її всіма зусиллями, ціною життя. Провідна роль землі в Україні визначається сьогодні об'єктивними обставинами щодо місця її у світовому просторі. Українські землі складають до 12% світових чорноземів, 68,9% загальної площі території займають сільськогосподарські угіддя [1, с. 83]. Україну виділяють в світі як країну, яка має вагомий аграрний потенціал через найбільші запаси чорноземів. Земля як вагомий компонент продуктивних сил, досі не інтегрована до цивілізованого ринкового обміну. Варто нагадати, що однією із